

Lista (nie)obecności. Niepełnosprawność w podręcznikach szkolnych

Najważniejsze informacje z badania

Badanie było częścią projektu uczelni Collegium Civitas.

Collegium
Civitas

Projekt nazywał się Reprezentacje niepełnosprawności w kulturze i edukacji.

Cały raport jest na stronie internetowej.

[Link do strony internetowej z raportem.](#)

Pieniądze na badanie zostały podarowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, w skrócie PFRON.

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

To jest wersja raportu w tekście łatwym do czytania.

Napisała go Aleksandra Sztajerwald.

W raporcie użyto piktogramów stworzonych przez Sergio Palao dla ARASAAC.

[Link do strony ARASAAC.](#)

ARASAAC

Ich właścicielem jest rząd Aragonii.

Piktogramy są na licencji Creative Commons BY-NC-SA.

[Link do treści licencji.](#)

Czym są badania naukowe?

Badania robią naukowcy.

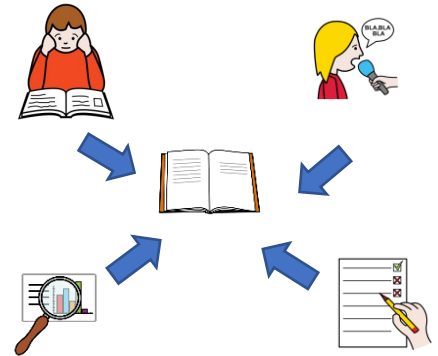
Badania naukowe pomagają zrozumieć różne problemy

lub stworzyć coś nowego.

Zbiera się informacje,

przeprowadza doświadczenia lub wywiady.

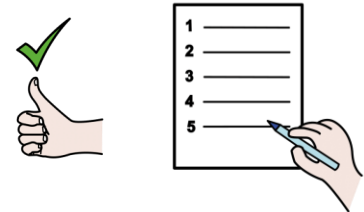

Na koniec badań powstaje raport.

Przeczytasz w nim wyniki z badań.

Czasami są to propozycje co trzeba zmienić.

Takie propozycje nazywa się **rekomendacjami**.

Autorki badania

To badanie i raport zrobiły:

- doktor Marta Sałkowska
- Magdalena Kocejko
- Magda Szarota
- Angelika Greniuk

Autorki zajmują się badaniem niepełnosprawności.

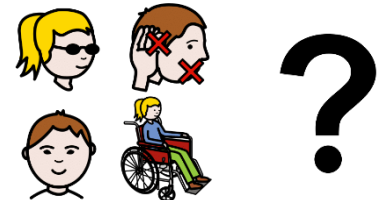
Jest to nowa dziedzina nauki.

W języku angielskim studia o niepełnosprawności nazywają się **Disability studies**.

Naukowcy szukają odpowiedzi na pytania:

- Czym jest niepełnosprawność?
- Kim są osoby z niepełnosprawnościami?
- Jak ludzie myślą o niepełnosprawności?
- Co sprawia problemy osobom z niepełnosprawnościami?

Dlaczego zrobiono badanie?

W szkole uczymy się o świecie i ludziach.

Zdobywamy wiedzę potrzebną w dorosłym życiu.

Jeśli czegoś uczymy się w szkole oznacza, że jest to ważne.

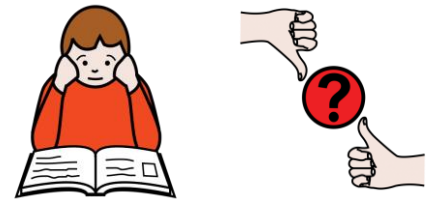

Najważniejsze informacje są spisane w podręcznikach.

Dlatego podręczniki muszą być dobrze napisane.

Trzeba sprawdzać, czy to co jest w nich napisane
jest aktualne i prawdziwe.

Co badano?

Badaczki sprawdziły 75 podręczników.

Były to podręczniki z różnych przedmiotów i dla osób w różnym wieku.

75

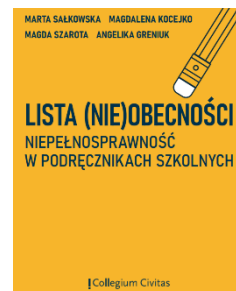
Chciały dowiedzieć się:

- Czy w podręcznikach pisze się o osobach z niepełnosprawnościami?
- Co pisze się o osobach z niepełnosprawnościami?
- Jakimi słowami pisze się o niepełnosprawności?
- Kiedy pisze się o osobach z niepełnosprawnościami?
- Czy pisze się o prawach osób z niepełnosprawnościami?

Szukały informacji w tekstach i obrazkach.

Wyniki badań

W podręcznikach bardzo mało pisze się o niepełnosprawności.

Słowa niepełnosprawność, osoba niepełnosprawna, osoba z niepełnosprawnością pojawiły się tylko 64 razy.

Używa się słów, które są obraźliwe i źle się kojarzą, na przykład:

kaleka, inwalida, niedorozwój umysłowy, choroba umysłowa.

Takich słów już się nie używa.

O niepełnosprawności pisze się bardzo ogólnie.

Najczęściej, że jest cierpieniem i chorobą.

Nie opisuje się historii z życia prawdziwych osób.

Nie pisze się, że osoby z niepełnosprawnością mogą być samodzielne.

Mieć rodziny, pracę, studiować, uprawiać sport czy podróżować.

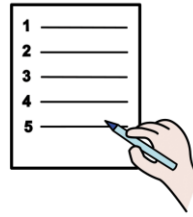
Bardzo mało pisze się o **prawach człowieka**.

To prawa, które ma każdy człowiek.

Nic nie pisze się o prawach osób z niepełnosprawnościami.

To prawa, które mają dbać o życie osób z niepełnosprawnościami.

Rekomendacje

Badaczki przygotowały 10 rekomendacji:

1. Trzeba więcej pisać o niepełnosprawności.
2. Trzeba pisać o osobach z niepełnosprawnościami i ich prawach.
Nie pisać o niepełnosprawności tylko jako chorobie.
3. Osoby z niepełnosprawnościami powinny same opowiadać o sobie i swoim życiu.
4. Trzeba używać słów, które nikogo nie obrażają.
Pisać dokładnie i zgodnie z prawdą.
5. Trzeba pokazać, że ludzie różnią się od siebie na przykład są osobami z niepełnosprawnością lub mają inny kolor skóry.

6. Trzeba pokazać, że osoby z niepełnosprawnościami różnią się od siebie.
7. Trzeba przestać straszyć niepełnosprawnością. Pisać, że to jest coś złego.
8. Wśród sportowców lub naukowców są osoby z niepełnosprawnościami. Trzeba pokazywać takie osoby.
9. Trzeba pisać w sposób łatwy i zrozumiały dla dzieci i młodzieży.
10. Trzeba wybierać różne zdjęcia i ilustracje. Na przykład pisząc o niepełnosprawności, nie dodawać zawsze zdjęcia osoby na wózku.